

SIİRT İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2020

ORTAOKUL

19 - 23 EKİM

7

ÖDEU TAKİP SİSTEMİ

KAZANIM:SB.7.2.1. Tarihsel olay ve yorumlara dayanarak Osmanlı Devleti'nin siyasi güç olarak ortaya çıkış sürecini ve bu süreci etkileyen faktörleri açıklar.

OSMANLI DEVLETİNİN KURULUŞU

Oğuzların **Kayı** Boyu'na mensup olan Osmanlılar, 13.yüzyılda tüm Asya'yı kavuran Moğol istilasından kaçan beyliklerdendir. İlk olarak Ankara **Karacadağ**'a yerleşen Kayılar, daha sonra Anadolu Selçukluları tarafından Söğüt uç beyi olarak Söğüt ve Domaniç çevresine yerleştirilirler. Ertuğrul Gazi'nin ölümüyle başa geçen Osman Bey 1299'da aşireti beyliğe çevirir ve Osmanlı devleti böylece kurulmuş olur.

Osman Gazi (1281-1324):

Bizans'ı Koyunhisar Savaşında yendi. (Bizansla yapılan ilk savaştır)
Yarhisar, İnegöl, Yenişehir ve Bilecik'i aldı.
İlk bakır parayı bastırdı.

Orhan Gazi (1324-1362):

- Bizans'ı Maltepe (palekanon) Savaşı'nda yendi. (1329)
- İznik, İzmit'i aldı.
- **Bursa'yı** alarak **başkent** yaptı. (1326)
- Karesioğullarını alarak beyliğin donanması ile denizciliğe başladılar ve Rumeli'ye geçtiler.
- **İznik'te** ilk **medreseyi** kurdular.
- İlk **divan** teşkilatını kurdular.
- **Yaya ve Müsellem** adıyla ilk orduyu kurdu.
- İlk gümüş parayı bastırdı.

Osmanlı Devleti'nin Kısa Sürede Büyümesinin Sebepleri:

- Kurulduğu bölgenin coğrafi konumu
- Bizansın güçsüz durumda olması Balkanlarda siyasi birliğin olmaması
- Hoşgörülü ve adil bir politika izlenmesi
- Fethedilen yerlere Türk ailelerinin yerleştirilmesi (iskan politikası)
- Türk beylikleri ile iyi ilişkiler kurulması Merkezi otoriteye önem verilmesi
- Üstün yetenekli padişahların yetiştirilmesi
- Ahilerin desteğinin alınması

HAP BİLGİ: Osmanlı'nın Bizans'a yardımının karşılığı olarak Bizans'ın Gelibolu'daki **Çimpe Kalesi'ni** Osmanlı'ya vermesiyle **Rumeli'ye geçiş** yapıldı.

İskan Politikası:

İskan: Osmanlı'nın Rumeli'de fethettiği yerlere Türk ailelerini yerleştirmesine denir.

İskan politikasının amaçları:

Anadolu'daki göçebe Türkmenleri yerleşik hayata geçirmek
Fethedilen yerleri Türk yurdu haline getirmek
Fethedilen yerde kalıcı hâkimiyeti sağlamak

Arazileri tarıma açarak üretimi ve vergi gelirlerini artırmak

I. Murat (1362-1389)

Edirne ele geçilerek **başkent** yapıldı. (1363)

Haçlı ordusuyla **Sırpsındığı Savaşı** yapıldı.

Haçlılarla **I. Kosova Savaşı** yapıldı. I. Murat bu savaşta şehit düştü.

Devşirme sistemi ile **Yeniçeri Ocağı** adlı **orduyu** kurdu.

Devşirme Sistemi: Çocukların askerler tarafından ailenin rızasıyla köyden alınarak Anadolu'da bir Türk ailenin yanına yerleştirilmesi, daha sonra başkentte Acemi Ocağı'nda askerlik eğitimi almasına Devşirme Sistemi denir.

Yıldırım Beyazıt (1389-1402)

Ankara Savaşı: Yıldırım Bayezid ile Timur arasında Ankara yakınlarındaki Çubuk Ovası'nda yapılan savaşta Yıldırım Beyazıt yenildi.

Ankara Savaşı'nın Sonuçları:

Osmanlı Devleti dağılma tehlikesi geçirerek taht kavgaları dönemi (**Fetret Devri**) başlamıştır.

Anadolu Türk Birliği bozuldu, Türk beylikleri yeniden kuruldu.

Bizans'ın yıkılması ve İstanbul'un fethi gecikti.

Fetret Devri (1402-1413):

Yıldırım Beyazıt'ın Ankara Savaşı'nda yenilmesiyle kardeşler arasındaki 11 yıl süren taht kavgalarına Fetret Devri denir. Fetret Devrine 1413 yılında **Mehmet Çelebi** son vermiştir.

1) Osmanlı devleti kim tarafından kurulmuştur?

- A) Fatih sultan Mehmet
- B) Orhan bey
- C) Osman Bey
- D) Yıldırım Bayezid

2) Osmanlı devleti kaç yılında kurulmuştur?

- A) 1299
- B) 1453
- C) 1071
- D) 1048

3) Osmanlı Devleti ilk kurulduğu günden itibaren fethettiği topraklarda insanlara iyi davranmış, gayrimüslüm halkın inançlarına saygı duymuş kendi kültürlerini serbest bir biçimde yaşamlarını sağlamıştır

Yukarıdaki metinden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir.

- A) Osmanlı devleti hoşgörülü bir yaklaşım sergilemiştir
- B) Osmanlı devleti gayri müslümleri asimile etmiştir
- C) Osmanlı devleti ekonomik olarak güçlüdür
- D) Osmanlı devleti geniş topraklara sahiptir

4) Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı devletinin kısa sürede büyümesinin nedenlerinden biri **değildir**?

- A) Kurulduğu bölgenin coğrafi konumu
- B) Ahilerin desteğinin alınması
- C) Üstün yetenekli padişahların yetiştirilmesi
- D) Denizlerde güçlü olması

5) Aşağıdakilerden hangisi iskan politikasının amaçlarındandır?

- A) Anadolu da siyasi birliği sağlamak
- B) Fethedilen yerlerdeki ekonomik kaynaklar
- C) Fetihlerin kalıcı olmasını sağlamak
- D) Fethedilen yerlerin Osmanlı devletine katılmak istemeleri

6) Orhan bey döneminde yapılan çalışmalardan hangisi eğitime önem verdiğini gösterir?

- A) Divan teşkilatının kurulması
- B) İlk Osmanlı medresesinin iznik'te açılması
- C) İzmit , İzmit ve bursanın alınması
- D) İlk gümüş parayı bastırması

7) Orhan bey döneminde

- *ilk Osmanlı medresesini açması
- *ilk gümüş parayı bastırması
- *ilk düzenli orduyu kurması

Yukarıda verilen bilgilere göre Orhan bey döneminde hangi alanda yapılan faaliyetlere değinilmemiştir?

- A) Askeri
- B) Ekonomik
- C) Eğitim
- D) Siyasi

8) Osmanlı devletinin kısa sürede büyümesinde aşağıdakilerden hangisinin herhangi bir etkisi **bulunmamaktadır?**

- A) Coğrafi konumu
- B) Padişahların yetenekli olması
- C) Anadoludaki türk beylikleriyle mücadele etmesi
- D) Bizanstaki taht kavgaları

9) Osmanlı devletinde Çocukların ailenin rızasıyla köyden alınarak Anadolu'da bir Türk ailenin yanına yerleştirilmesi, daha sonra başkentte Acemi Ocağı'nda askerlik eğitimi alınıp yetiştirilmesine ne denir?

- A) İstimalet politikası
- B) İskan politikası
- C) Devşirme sistemi
- D) Tımar sistemi

10) Osmanlı devletinde **ilk parayı kim** bastırmıştır?

- A) Fatih sultan Mehmet
- B) Orhan bey
- C) Osman Bey
- D) Yıldırım Bayezid

11) Osmanlı devleti bizansla yaptığı ilk savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sırpsındığı savaşı
- B) Koyunhisar savaşı
- C) Varna savaşı
- D) Ankara savaşı

12) Osmanlı devletinin karesi beyliğini alması Osmanlı devletine en fazla hangi alanda katkı sağlamıştır?

- A) Eğitim
- B) Kültür
- C) Denizcilik
- D) Ticaret

13) Osmanlı devleti ile Timur devleti arasında 1402 'de yapılan Ankara savaşı , Timur devletinin kazanmasıyla sona erdi. Yıldırım bayezid bu savaşta esir düştü ve 1043'te öldü. Daha sonra yıldırım bayzedin oğulları arasında taht kavgaları başladı .

Osmanlı devletinde ortaya çıkan bu taht kavgaları aşağıdakilerden hangisine yol açmıştır?

- A) Ticaretin gelişmesine
- B) Kültürel gelişmelerin artmasına
- C) Siyasi birliğin bozulmasına
- D) Anadolu'da birlikteliğin artmasına

14) Osmanlı devletinin orta asyadan gelen göçebe Türkmenleri balkanlara yerleştirmesinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi **bulunmamaktadır?**

- A) Göçebe Türkmenleri yerleşik hayata geçirmek
- B) Osmanlı devletinin yönetimini balkanlarda kalıcı hale getirmek
- C) Anadolu'da siyasi birliği sağlamak
- D) Balkan topraklarının Türkleşmesini sağlamak

15) Osmanlı devletinde farklı milletler yüzyıllar boyunca bir arda uyum içinde yaşamıştır.

Buna göre Osmanlı devleti aşağıdaki politikalardan hangisini **uygulamamıştır?**

- A) Hoşgörü
- B) Ayrımcılık
- C) Eşitlik
- D) Adalet

16) Osmanlı Devleti kuruluş döneminde fethettiği yerlerde cami,hamam,kervansaray,medrese gibi eserler yapmışlardır.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulamayı yapmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bölgede kalıcı yerleşim sağlamak
- B) Gayri müslüm halkı bölgeden uzaklaştırmak
- C) Tarihi eserlerin artırmak
- D) Tarımsal üretimi devam ettirmek.

17) Bizans sınırında kurulan Osmanlı devleti, Anadolu beylikleri ile çatışmak yerine daha zayıf olan Bizans'a karşı gaza fetih politikası takip ederek Anadolu'daki Türk ve Müslüman halkın desteğini sağlamışlardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Bizans'ta taht kavgalarının çıkmasında
- B) Osmanlı'nın denizlerde güçlenmesinde
- C) Osmanlı'nın kısa sürede büyümesinde
- D) Anadolu'da siyasi birliğin sağlanmasına

18) Söğüt ve çevresini yurt edinmesi Osmanlı Beyliği'ne önemli avantajlar sağlamıştır. Bu durum beyliğin kısa sürede büyümesine sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Beyliği'nin kurulduğu coğrafyanın avantajlarından biri değildir?

- A) Uç beyliği olarak kurulması
- B) Önemli ticaret yollarına yakın olması
- C) Moğol baskısından uzak konumda olması
- D) Zeki ve yetenekli padişahların başta olması

19) Yıldırım Beyazid dönemindeki aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) İstanbul'un ilk defa kuşatılması
- B) Timur ile Ankara Savaşı'nın yapılması
- C) Haçlılara karşı Niğbolu Savaşının kazanılması
- D) Karamanoğullarının Osmanlı topraklarına katılması

20) Osmanlı devletinin çimpe kalesini alıp geliboluya yerleşmeleri, sonrada balkanlara doğru ilerlemeleri avrupanın dikkatini çekmiş , ancak Arnavutluk Bulgaristan , Sırbistan gibi ülkelerin birbirleriyle olan çekişmeleri nedeniyle batı bu duruma seyirci kalmıştır

Yukarıda verilen bilgilere göre Osmanlı devletinin balkanlara ilerlemesinde rol oynayan faktörlerin hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Osmanlı devletinin savaş teknikleri
- B) Osmanlı ekonomisinin güçlü oluşu
- C) Balkanlardaki siyasi karışıklıklar
- D) Avruapadaki inanç farklılıkları

CEVAP ANAHTARI

<u>MATEMATİK</u>	<u>TÜRKÇE</u>	<u>FEN</u>	<u>SOSYAL</u>	<u>DİN KÜLT)</u>	<u>İNGİLİZCE</u>
1) D	1) B	1) B	1) C	1) C	A) 1.e 2.c 3.d 4.a 5.b
2) C	2) D	2) C	2) A	2) C	B) 1. How often do you swim?
3) A	3) C	3) C	3) A	3) A	2.My favorite sport is table tennis.
4) C	4) A	4) D	4) D	4) C	3.I need a bow and an arrow for archery.
5) C	5) A	5) A	5) C	5) A	4.Me and my friends sometimes play handball.
6) B	6) D	6) D	6) B	6) C	5.I never go trekking.
7) B	7) B	7) D	7) D	7) B	C) 1. Jack never plays tennis.
8) A	8) B	8) B	8) C	8) B	2.Mary sometimes plays basketball.
9) C	9) A	9) A	9) C	9) A	3.George always plays tennis
10) A	10) D	10) A	10) C	10) D	4.Helen rarely goes skiing.
11) A	11) C	11) A	11) B	11) D	5.Helen often plays basketball.
12) D	12) D	12) D	12) C	12) B	D) 1. d
13) A	13) A	13) B	13) C	13) B	2.d
14) C	14) B	14) B	14) C	14) B	3.c
15) C	15) A	15) D	15) B	15) D	4.c
16) C	16) B	16) C	16) A	16) B	5.a
17) B	17) C	17) B	17) C	17) C	
18) C	18) A	18) B	18) D	18) B	
19) A	19) D	19) B	19) D	19) B	
20) B	20) B	20) B	20) D	20) B	

EMEĞİ GEÇEN ÖĞRETMENLERİMİZ

AR-GE EKİBİ

MÜDÜR YARDIMCISI

FATİH SELİM TAN

MEHMET ZAKİR BEKLİM
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ÖĞRETMENİ

SAADET FİDAN
MATEMATİK ÖĞRETMENİ

İBRAHİM ERDAL
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ

HATİCE BAŞAK DANIŞ
FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENİ

M. ZAKİR SEVİLGİN
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ

YUSUF NAS
DİN KÜLT. VE AHLAK BİLG. ÖĞRETMENİ

GÜLÇİN ERGÜN
İNGİLİZCE ÖĞRETMENİ